

Lovforslag nr. L 224. Fremsat den 17. marts 1993 af industriministeren (Trøjborg)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om Københavns Fondsbørs og lov om en værdipapircentral

§ 1

I lov om Københavns Fondsbørs, jf. lovbe- kendtgørelse nr. 26 af 15. januar 1992, som ændret ved § 3 i lov nr. 1061 af 23. december 1992, foretages følgende ændringer:

1. § 3, stk. 3, affattes således:
»Stk. 3. Industriministeren kan undtage visse typer værdipapirer fra bestemmelsen i stk. 1.«.
2. I § 4, stk. 1, indsættes efter »pengeinstitut- ter«: », realkreditinstitutter, der har opnået til- ladelse efter § 20a,«.
3. I § 4 indsættes som stk. 3:
»Stk. 3. Ved handelsberettigede virksomheder forstås i denne lov de i stk. 1 omtalte sel- skaber og institutter, der har opnået tilladelse fra Finanstilsynet til at deltage i handelen over Københavns Fondsbørs' systemer i medfør af §§ 20a og 21.«.
4. § 6, stk. 2, 4. og 5. pkt., affattes således:
»Finansrådet indstiller ét medlem. Det Dan- ske Handelskammer, Dansk Industri og Dan- marks Rederiforening indstiller ét medlem i fællesskab.«.
5. I § 8, stk. 2, ændres »børsmæglerselskaber- ne« til: »de handelsberettigede virksomhe- der«.
6. I § 10, nr. 4, ændres »børsmæglerselskaber- ne« til: »de handelsberettigede virksomhe- der«.
7. I § 13, stk. 2, ændres »et børsmæglersel- skab« til: »en handelsberettiget virksomhed«.
8. § 20, stk. 1, affattes således:
»§ 20. Danmarks Nationalbank, børsmæg- lerselskaber, pengeinstitutter omfattet af §§ 6 og 6a, stk. 1, i lov om banker og sparekasser m.v., realkreditinstitutter omfattet af §§ 7 og 12, stk. 1, i realkreditloven, og kreditinstitutter omfattet af § 4b i lov om visse kreditinstitutter er eneberettigede til at deltage i handelen over Københavns Fondsbørs' handelssystemer.«.
9. I § 20 indsættes som stk. 3:
»Stk. 3. Hvert pengeinstitut, realkreditinsti- tut og kreditinstitut omfattet af § 4b i lov om visse kreditinstitutter, som i medfør af stk. 1 deltager i handelen over Københavns Fondsbørs' handelssystemer, udpeger over for Fi- nanstilsynet mindst én person, der opfylder betingelserne i § 23 og som forestår instituttets virksomhed som handelsberettiget.«.
10. Efter § 20 indsættes:
»§ 20a. Pengeinstitutter, realkreditinstitutter og kreditinstitutter omfattet af § 4b i lov om visse kreditinstitutter skal for at kunne deltage i handelen over Københavns Fondsbørs' han- delssystemer have tilladelse fra Finanstilsynet. Ansøgning om tilladelse skal indeholde en nærmere angivelse af arten af de påtænkte for- retninger.«.
»Stk. 2. Finanstilsynets tilladelse er betinget af, at virksomheden tilsluttes Danmarks Na- tionalbanks afregningssystem og Værdipapir- centralen som fondshandler. Finanstilsynet

»Stk. 2. Finanstilsynets tilladelse er betinget af, at virksomheden tilsluttes Danmarks Nationalbanks afregningssystem og Værdipapircentralen som fondshandler. Finanstilsynet kan fastsætte yderligere betingelser for tilladelsen«.

11. I § 21, stk. 2, nr. 4, indsættes efter »fondshandler,«: »og«.

12. I § 21, stk. 2, nr. 5, ændres »forhold, og« til: »forhold.«.

13. § 21, stk. 2, nr. 6, ophæves.

14. Overskriften til kapitel 6 affattes således:
»De handelsberettigedes rettigheder og pligter«.

15. I § 24, stk. 3, indsættes efter »datterselskaber:», medmindre disse driver børsmæglervirksomhed«.

16. I § 25, stk. 1, ændres »Et børsmæglersekskabs« til: »En handelsberettigets«.

17. § 25, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. Den handelsberettigede virksomhed skal indrettes og ledes således, at den kan deltage i børshandelen med alle børsnoterede værdipapirer og kan betjene enhver, der ønsker det. Virksomheden skal udtrykt i handelsomfang og kurser aktivt deltage i markedet.«.

18. I § 27, stk. 1, ændres »børsmæglersekskaberne« til: »de handelsberettigede virksomheder«.

19. I § 27, stk. 2, ændres »Børsmæglersekskaberne« til: »De handelsberettigede virksomheder«.

20. I § 28 ændres »et børsmæglersekskab« til: »en handelsberettiget virksomhed«.

21. § 32, stk. 1, affattes således:

»Finanstilsynet kan tilbagekalde en tilladelse til at handle på Københavns Fondsbørs, såfremt den handelsberettigede virksomhed har tilsidesat de regler, der gælder for dens virksomhed, eller såfremt virksomhedens direktion eller bestyrelse skønnes ikke at udøve stillingen eller hvervet på forsvarlig måde.«

22. I § 32, stk. 2 og stk. 3, ændres »selskabet« til: »virksomheden«.

23. I § 33 ændres »selskabet« til: »den handelsberettigede virksomhed«.

24. I § 34 indsættes som stk. 2:

»Stk. 2. Formidlere af handler med værdipapirer omfattet af § 3, stk. 2 og stk. 3, skal indbetale handler med disse værdipapirer, for så vidt køber eller sælger ikke er omfattet af indberetningspligten efter reglerne i stk. 1.«

25. I § 38, ændres »børsmæglersekskaberne« til: »de handelsberettigede virksomheder«.

26. I § 40, nr. 2 og nr. 9, ændres »børsmæglersekskaberne« til: »de handelsberettigede virksomheders«.

27. I § 40, nr. 5, ændres »børsmæglersekskaber« til: »handelsberettigedes«.

28. I § 40, nr. 10, ændres »et børsmæglersekskab« til: »en handelsberettiget virksomhed«.

29. I § 41, nr. 3, ændres ».« til: »,«.

30. I § 41 indsættes som nyt nummer:

»4) fravigelse af bestemmelserne i § 25 for så vidt angår visse typer af værdipapirer.«

31. § 45, stk. 1, affattes således:

Undlader en handelsberettiget virksomheds eller en udsteders direktion, bestyrelse eller revisor eller de i § 20, stk. 2 og stk. 3, nævnte personer at efterkomme de pligter, der efter loven påhviler eller pålægges dem i forhold til Finanstilsynet eller Københavns Fondsbørs, kan tilsynet som tvangsmiddel pålægge de pågældende eller den handelsberettigede virksomhed eller udstederen som sådan daglige eller ugentlige bøder. Pålægelse af tvangsbøder kan også anvendes over for aktionærer i børsnoterede selskaber eller formidlere af de i § 3, stk. 2 og stk. 3, nævnte værdipapirer.«

32. § 46 affattes således:

»§ 46. Såfremt en handelsberettiget virksomhed, en udsteder, en aktionær eller en formidler af de i § 3, stk. 2 og stk. 3, nævnte værdipapirer ikke opfylder sine forpligtelser efter lovens bestemmelser eller forskrifter fastsat i medfør af lovens bestemmelser, eller såfremt

de ikke efterlever § 11, eller såfremt en handelsberettiget i øvrigt handler i strid med redelig forretningsskik, skal forholdet straks søges bragt i orden. Kan dette ikke opnås ved forhandling inden for en kortere tid, kan Finanstilsynet give den pågældende pålæg om ændring af forholdet. Såfremt det skønnes hensigtsmæssigt, kan tilsynet offentliggøre pålægget eller suspendere eller slette de berørte værdipapirer fra børsnoteringen.«

§ 2

I lov om en værdipapircentral, jf. lovbekendtgørelse nr. 101 af 10. februar 1992, foretages følgende ændringer:

1. I § 6, nr. 5, ændres »værdipapirer, og« til: »værdipapirer,«.

2. § 6, nr. 6, affattes således:
»6) realkreditinstitutter«.

3. I § 6 indsættes som nyt nummer 7:
»7) øvrige obligationsudstedende institutter for så vidt angår fondsaktiver, der er udstedt af det pågældende institut«.

4. I § 19, stk. 2, ændres », pensionskasser og realkreditinstitutter« til: » og pensionskasser«.

§ 3

Loven træder i kraft den 1. september 1993.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Baggrund

Bestyrelsen for Københavns Fondsbørs anmodede i efteråret 1992 Industriministeriet om en lovændring, der giver adgang for pengeinstitutterne til at deltage i handelen med pengemarkedsinstrumenter over Københavns Fondsbørs' handelssystemer. Samtidig foreslog bestyrelsen, at disse instrumenter fritages fra Fondsbørsens eneret.

Som begrundelse for denne lovændring blev det anført, at et sådant forslag sikrede opretholdelsen af det helhedssyn, som præger de danske værdipapirmarkeder, hvor der er en tæt integration af Københavns Fondsbørs, Værdipapircentralen og Garantifonden for Danske Optioner og Futures.

I november 1992 blev der i EF opnået fælles holdning til direktivforslaget om investeringsservice i forbindelse med værdipapirer (investerings servicedirektivet). Dette direktiv pålægger medlemsstaterne at give kreditinstitutter (pengeinstitutter og realkreditinstitutter m.v.) og investeringsselskaber (børsmæglerselskaber), der i deres hjemland har direkte adgang til at handle over en fondsbørs, adgang til at blive tilsluttet andre børser i medlemslandene, d.v.s. et europæisk pas fra 1996.

Det har på denne baggrund været overvejet, om realkreditinstitutter og pengeinstitutter samt kreditinstitutter med særlig tilladelse skulle have direkte adgang til at deltage i børshandelen allerede på indværende tidspunkt, eller om man i stedet skulle udarbejde et forslag, hvor kreditinstitutter kun fik en begrænset adgang til at handle på Københavns Fondsbørs.

Overvejelserne er mundet ud i, at der i lovforslaget er givet adgang for kreditinstitutter (pengeinstitutter, realkreditinstitutter og kreditinstitutter i henhold til § 4b i lov om visse kreditinstitutter) til at deltage i børshandelen med alle børsnoterede papirer. Baggrunden for dette valg har været, at koncentrationen blandt børsmæglerselskaberne har været stigende de senere år, hvorfor det kan være rimeligt på denne måde at bedre mulighederne for at få et større antal markedsdeltagere, der kan deltage direkte i hande-

len på Københavns Fondsbørs. Samtidig kan penge- og realkreditinstitutternes større egenkapital og værdipapirbeholdninger bidrage til, at der kan påtages større forpligtelser på børsmarkedet, f. eks. i forbindelse med market-making, dvs. en handelsberettiget virksomhed, der forpligter sig til kontinuert at stille købs- og salgspriser for visse værdipapirer til rådighed for markedet inden for nærmere fastsatte rammer.

Endvidere er det, som omtalt ovenfor, kun et spørgsmål om en periode på ca. 3 år, inden kreditinstitutterne kan få adgang til EF's børser som konsekvens af investeringsservicedirektivet, som forventes formelt vedtaget i foråret 1993 med ikrafttræden 1. januar 1996. Det vurderes, at en gennemførelse af generel adgang for kreditinstitutter til at handle over Københavns Fondsbørs systemer allerede nu – uden at afvente implementeringen af hele det ret komplicerede direktiv – vil bidrage til at øge effektiviteten og omsætningen på børsmarkedet. Desuden vil en ændring allerede nu bedre mulighederne for tilpasningen af kreditinstitutternes organisation m.v. Det må forventes, at gennemførelse af direktivet må baseres på et grundigt udredningsarbejde, der iværksettes snarest muligt.

Det har været overvejet, om også forsikringsselskaber og pensionskasser skulle have mulighed for at handle direkte over Københavns Fondsbørs. Efter den gældende forsikringslov er forsikringsselskaber og pensionskasser afskåret herfra. Det tillades dog, at forsikringsselskaber og pensionskasser opretter et børsmæglerselskab, jf. § 6a, stk. 3, i lov om forsikringsvirksomhed. Selvom man i Danmark gav forsikringsselskaber og pensionskasser direkte adgang til at handle på Københavns Fondsbørs, ville direktivet om investeringsservice ikke give forsikringsselskaber ret til et europæisk pas, dvs. en umiddelbar adgang til at blive tilsluttet andre børser i EF-landene. På indværende tidspunkt synes der ikke at være samme behov for, at forsikringsselskaber og pensionskasser får direkte adgang til at handle på Københavns Fondsbørs. Lovforslaget indeholder derfor ingen regler, der giver forsikringsselskaber og pen-

sionskasser en direkte adgang til at handle på Københavns Fondsbørs. Overvejelser om at udvide kredsen af handelsberettigede vil indgå i det påtænkte udredningsarbejde.

Udenlandske kreditinstitutter vil i lighed med danske institutter kunne søge om tilladelse til at handle over Københavns Fondsbørs' systemer, hvis de er omfattet af § 6a, stk. 1, i bank- og sparekasseloven eller § 12, stk. 1, i realkreditloven. Finanstilsynets tilladelse vil være betinget af, at den pågældende virksomhed opfylder reglerne i lov om Københavns Fondsbørs og forskrifterne fastsat i medfør heraf, og reglerne i lov om en Værdipapircentral i forbindelse med kravet om tilslutning som kontoførende institut med fondshandlerstatus. Endvidere skal de udenlandske kreditinstitutter opfylde de krav, der stilles i forbindelse med tilslutning til Danmarks Nationalbanks afregningssystem. De udenlandske selskaber og institutter vil ligeledes skulle udpege en person med relevant uddannelse og erfaring, der skal forestå instituttets eller selskabets handel på fondsbørsen, jf. § 1, nr. 9. Udenlandske kreditinstitutter tilsluttet Københavns Fondsbørs vil på lige fod med øvrige handelsberettigede virksomheder være underkastet Fondsbørsens markedsovervågning samt Finanstilsynets tilsyn som fastsat i medfør af lov om Københavns Fondsbørs og lov om en Værdipapircentral samt Registertilsynet. Se i øvrigt bemærkningerne til § 1, nr. 10.

Det er hensigten med forslaget, at konkurrencen mellem børsmæglerselskaber, pengeinstitutter og realkreditinstitutter så vidt muligt skal foregå på lige vilkår, hvorfor pengeinstitutter, realkreditinstitutter og børsmæglerselskaber på de fleste områder underlægges ens regler for deres deltagelse i børshandelen. Kreditinstitutter med særlig tilladelse, der er oprettet i henhold til § 4 b i lov om visse kreditinstitutter, får også mulighed for at deltage i handelen på Københavns Fondsbørs' systemer. Disse institutter er videreførelsen af fondsbørsvekslerernes personligt drevne bankiervirksomheder fra før børsreformen i 1986.

Børsmæglernes virksomhedsområde er i medfør af lovens § 24 begrænset til at omfatte egentlige børsforretninger, men det er hensigten, at børsmæglernes virksomhedsområde vil blive overvejet i forbindelse med drøftelserne om en ny børsreform.

Der er dog givet børsmæglerselskaberne mulighed for også at drive børsmæglervirksomhed i datterselskabsform, jf. § 1, nr. 15.

Endvidere indføres der krav om, at alle handelsberettigede skal acceptere hinanden som køber og sælger, jf. § 1, nr. 18, og hæfte over for hinanden for

opfyldelse af de aftaler, de indgår med hinanden på fondsbørsen.

2. Forslagets hovedindhold

Med forslaget får pengeinstitutter, realkreditinstitutter og kreditinstitutter med særlig tilladelse adgang til at handle på fondsbørsens elektroniske handelssystemer. Hidtil har kun børsmæglerselskaber og Danmarks Nationalbank haft adgang til at handle på Københavns Fondsbørs.

Realkreditinstitutter, der har opnået tilladelse til børshandel, omfattes på lige fod med børsmæglerselskaber, pengeinstitutter og kreditinstitutter, der har særlig tilladelse, af eneretten i § 4 til erhvervmæssigt at henvende sig til offentligheden og tilbyde sig som køber, sælger eller formidler af børsnoterede værdipapirer. For at opnå tilladelse til at deltage i børshandelen skal realkreditinstitutterne være kontoførende institutter med fondshandlerstatus i Værdipapircentralen. Dette kræver den samtidigt foreslåede ændring af lov om en værdipapircentral.

Kreditinstitutternes adgang til handelen over Københavns Fondsbørs' handelssystemer indebærer, at de kreditinstitutter, der benytter sig af denne mulighed, bliver underlagt Fondsbørsens overvågning og Finanstilsynets tilsyn med børshandelen og med de kontoførende institutter i Værdipapircentralen. Kreditinstitutter, der deltager i handelen, skal endvidere bidrage til dækning af udgifterne ved Fondsbørsens og Finanstilsynets virksomhed.

Industriministeren får hjemmel til at undtage visse værdipapirer fra Fondsbørsens eneret. Denne eneret omfatter sammenføring af købs- og salgstilbud i børsnoterede værdipapirer til offentlig handel og kursnotering samt offentliggørelse af kurser og omsætninger. Eneretten indebærer, at børsnoterede værdipapirer ikke kan handles offentligt og kursfastsættes gennem konkurrerende handelssystemer her i landet.

Hidtil har kun statens skatkammerbeviser været undtaget fra Fondsbørsens eneret. Statens skatkammerbeviser har derfor kunnet handles over det såkaldte pengemarked (markedet for udligning af korte likviditetsudsving mellem pengeinstitutterne) og over Københavns Fondsbørs' handelssystemer.

Det er tanken, at industriministerens hjemmel til at undtage værdipapirer fra Fondsbørsens eneret kan benyttes for de typer pengemarkedsinstrumenter, der optages til notering på fondsbørsen, herunder nye finansielle instrumenter, f.eks. finansielle kontrakter baseret på renten på de fordringer med meget kort løbetid, der handles på pengemarkedet. Med den stigende internationale konkurrence og hastige udvikling i øvrigt er der et øget behov for nye

finansielle instrumenter, der kan sammenkæde børs- og pengemarkedet. Ansøgninger om at få bestemte værdipapirer undtaget fra eneretten må begrundes og vurderes konkret.

Det er ikke i lovforslaget fundet hensigtsmæssigt at benytte begrebet pengemarkedsinstrumenter. Dette skyldes dels, at en passende definition af disse instrumenter vanskeligt lader sig opstille, dels den hastige produktudvikling på værdipapirmarkedene, der hurtigt kunne gøre en sådan definition uaktuel.

Fondsbørsen har i kommentarerne til sit fremsendte forslag understreget vigtigheden af, at markedsdeltagerne har mulighed for at specialisere sig og udfylde forskellige funktioner i markedet. Ligeledes har en analysegruppe under Styregruppen vedrørende København som regionalt finansielt center anbefalet, at børsmæglerselskaberne får denne mulighed.

Det kan på indeværende tidspunkt ikke anbefales at ophæve det regelsæt, der fastslår, at et børsmæglerselskabs virksomhed ikke må være begrænset til visse investorer eller visse børsnoterede værdipapirer. Dette kræver overvejelser om børshandelsens struktur, som bør indgå i det kommende udredningsarbejde om en børsreform.

Men for at muliggøre at alle handelsberettigede ikke behøver at handle med alle typer værdipapirer, foreslås det, at industriministeren kan tillade undtagelser for de handelsberettigedes alsidighedspligt. Der åbnes herefter mulighed for, at handelsberettigede kan koncentrere deres forretninger inden for bestemte typer af værdipapirer. Det forudsættes, at alsidighedskravet opretholdes indenfor disse typer af værdipapirer. Det er således ikke hensigten, at handelsberettigede alene skal kunne specialisere sig i handel med værdipapirer, som de pågældende selv har udstedt.

I Industriministeriets betænkning »Børnoterede selskaber« nr. 1230 afgivet af Børsudvalget februar 1992 er spørgsmålet om de børsetiske regler og straffeforanstaltninger behandlet. Udvalget har overvejet, om forholdene omkring Københavns Fondsbørs kan forbedres, samt spørgsmålet om hvorvidt Fondsbørsen har behov for at effektivisere sig og blive mere handlekraftig. Udvalgets hovedkonklusion er, at de eksisterende materielle regler, incl. de regler, som Københavns Fondsbørs og Garantifonden for Danske Optioner og Futures selv kan fastsætte, stort set er tilstrækkelige.

Udvalget har dog anbefalet en præcisering af fondsbørslovens §§ 45-46. Der er bl.a. peget på, at det ikke er muligt at sanktionere aktionærers overtrædelser af de børsetiske regler, f.eks. hvis aktionæren ikke efterkommer reglerne om anmeldelse af ak-

tionæroverenskomst. Udvalget har derfor anbefalet, at aktionærer omfattes af de to bestemmelser.

Lovforslaget imødekommer disse anbefalinger.

Udover disse ændringer er der foreslået enkelte ændringer med henblik på en ajourføring af lovgivningen.

3. EF-direktiver med betydning for børslovgivningen

Med hensyn til de forskellige kapitalkrav, der i dag gør sig gældende for kreditinstitutters og børsmæglerselskabers beholdninger af værdipapirer, lægges der ikke i forslaget op til ændringer. Det findes rigtigst at gennemføre en samlet ændring af disse ved implementeringen af EF-direktivet om investeringselskabers og kreditinstitutters kapitalgrundlag.

EF's direktiv om investeringsservice, der sætter rammerne for Det Indre Marked på børsområdet, indebærer mere fundamentale ændringer af børslovgivningen og kræver derfor et omfattende forarbejde med henblik på at sikre ligestilling af børsmæglerselskaber og kreditinstitutter i konkurrencen på værdipapirmarkedene. Overvejelserne herom vil blive igangsat i 1993 med henblik på, at ny lovgivning er vedtaget inden 1. juli 1995.

4. Høring

Lovforslaget har været sendt til høring hos Danmarks Nationalbank, Københavns Fondsbørs, Finansrådet, Sammenslutningen af Danske Andelskasser, Foreningen af Danske Børsmæglerselskaber, Realkreditrådet, Dansk Industri, Danmarks Rederiforening, Det Danske Handelskammer, Arbejdsmarkedets Tillægspension, Lønmodtagernes Dyrtidsfond, Assurandør-Societetet, Pensionskasserådet, Foreningen af Firmapensionskasser, Danske Investeringsforeningers Fællesrepræsentation, Garantifonden for Danske Optioner og Futures, Værdipapircentralen, Justitsministeriet, Finansministeriet, Boligministeriet og Økonomiministeriet.

5. Administrative og statsfinansielle konsekvenser

Forslaget skønnes ikke i nævneværdig grad at øge Fondsbørsens udgifter til administration og overvågning af børshandelen.

Finanstilsynet vil få et begrænset merarbejde, bortset fra arbejdet med ordningens gennemførelse. Udgifterne kan afholdes inden for de bestående rammer.

*Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser**Til § 1*

Til nr. 1

Efter den gældende § 3 er Københavns Fondsbørs eneberettiget til regelmæssigt at sammenføre købs- og salgstilbud i børsnoterede værdipapirer til offentlig handel og kursnotering. Forslaget giver i § 3, stk. 3, mulighed for at undtage visse værdipapirer fra Fondsbørsens eneret i lighed med den gældende § 3, stk. 2, hvorefter skattemerbeviser er undtaget fra fondsbørsens eneret. Der tænkes i første række på pengemarkedsinstrumenter. Kompetencen til at give disse tilladelser er tillagt industriministeren. Ansøgninger om at få bestemte værdipapirer undtaget fra eneretten må begrundes og vurderes konkret.

Ved den valgte formulering undgås en definition af pengemarkedsinstrumenter, som fremover kan vise sig ufleksibel eller uanvendelig, når der udvikles nye finansielle instrumenter.

For så vidt angår bortfaldet af den hidtil gældende § 3, stk. 3, henvises til bemærkningerne til § 1, nr. 24, hvorefter der sker en udvidelse af den indberetningspligtige kreds.

Til nr. 2

Ved denne ændring omfattes realkreditinstitutter, der har opnået tilladelse til at handle på fondsbørsen efter § 20a, af den kreds af virksomheder, der har eneret til erhvervsmæssigt at henvende sig til offentligheden med henblik på at købe, sælge eller formidle børsnoterede værdipapirer. Dette skal ses i sammenhæng med, at realkreditinstitutternes børshandel, i lighed med hvad der gælder for øvrige handelsberettigede, skal være i overensstemmelse med alsidighedsprincippet i § 25.

Til nr. 3

'Handelsberettigede' defineres som alle virksomheder, der har tilladelse til at handle på Københavns Fondsbørs' systemer. Det være sig børsmæglerselskaber, kreditinstitutter med særlig tilladelse, pengeinstitutter og realkreditinstitutter, der har fået tilladelse fra Finanstilsynet i medfør af § 20a eller § 21. Danmarks Nationalbank er ikke omfattet af begrebet 'handelsberettigede'. Opmærksomheden skal dog henledes på den gældende § 20, stk. 2, hvorefter reglerne om børsmæglerselskaber finder tilsvarende anvendelse på Danmarks Nationalbank med de afvigelser, der følger af Danmarks Nationalbanks særlige status.

Til nr. 4

Forslaget har alene redaktionel karakter og har til formål at ajourføre bestemmelsen med de ændringer, der har fundet sted i de pågældende brancheforeningers navne.

Til nr. 5

Efter § 8, stk. 2, dækkes udgifterne ved fondsbørsens virksomhed dels ved bidrag fra udstedere af børsnoterede værdipapirer dels ved bidrag fra børsmæglerselskaberne. Det betyder, at kreditinstitutterne i dag bidrager til fondsbørsens drift i deres egenkab af udstedere og ved betaling af informationsydelse. Med den ligestilling, der lægges op til mellem børsmæglerselskaber og kreditinstitutter, er det rimeligt, at alle virksomheder, der er berettiget til at handle på Københavns Fondsbørs' systemer, bidrager til dækning af udgifterne ved Fondsbørsens virksomhed.

Til nr. 6 og 7

Efter den gældende lovs § 10, nr. 4, og § 13, stk. 2, påser fondsbørsen, at ustederne af børsnoterede værdipapirer og børsmæglerselskaberne opfylder de forpligtelser, der følger af loven og bekendtgørelserne, og at udstedere og børsmæglerselskaber giver de fornødne oplysninger. Når kreditinstitutter får samme rettigheder som børsmæglerselskaber, må de også have samme pligter, hvorfor fondsbørsen hjemles adgang til at påse, at også kreditinstitutterne overholder de forpligtelser, der følger af loven og bekendtgørelserne, og at fondsbørsbestyrelsen får adgang til oplysninger om kreditinstitutternes virksomhed til brug for fondsbørsens overvågning af, at børsreglerne for så vidt angår disse institutters handel med børsnoterede værdipapirer overholdes.

Til nr. 8

Efter den gældende lov er børsmæglerselskaber og Danmarks Nationalbank eneberettigede til at deltage i handelen over Københavns Fondsbørs' handelssystemer. Ved denne tilføjelse muliggøres adgangen for pengeinstitutter, realkreditinstitutter og kreditinstitutter med særlig tilladelse til at deltage i handelen på Københavns Fondsbørs. Baggrunden herfor skal søges i, at direktivet om investeringsservice muliggør, at disse institutter får direkte adgang fra 1. januar 1996. Ved allerede at give adgangen nu opnås, at institutterne - i god tid inden direktivet træder i kraft - får mulighed for at foretage eventuelle tilpasninger af organisationsstrukturen m.v., ligesom det vil give adgang for nye aktører på fondsbørsmarkedet.

Til nr. 9

Pengeinstitutter, realkreditinstitutter og kreditinstitutter med særlig tilladelse har mange forskellige arbejdsopgaver. For at sikre at der er den fornødne ekspertise i institutterne, stilles der krav om, at institutterne udpeger en person over for Finanstilsynet, der i mindst 3 år inden for de seneste 5 år aktivt har deltaget i udførelsen af alle almindeligt forekommende former for værdipapirhandel og rådgivning, jf. § 23 i loven. Det sikres samtidig, at Københavns Fondsbørs har kontakt til en person med relevant uddannelse og erfaring, der er ansvarlig for kreditinstituttets handel på Københavns Fondsbørs, jf. i øvrigt § 1, nr. 10, hvor der stilles yderligere krav til institutterne.

Til nr. 10

Det er nødvendigt, at Finanstilsynet i lighed med, hvad der gælder for børsmæglerselskaber, har mulighed for at sikre sig, at kreditinstitutterne opfylder nærmere fastsatte betingelser, før der gives tilladelse til handel på Københavns Fondsbørs' systemer. Tilladelse er betinget af, at man kan forvente, at den pågældende virksomhed vil og kan leve op til lovens krav, herunder alsidighedskravet i § 25 og kravene om gensidig accept og hæftelse i § 27. Desuden kræves, at institutterne tilsluttes Danmarks Nationalbanks afviklingssystem. Betingelserne kan i øvrigt omfatte minimumskapitalkrav og forhold omkring virksomhedernes forretningsgange og kontrol- og sikringsforanstaltninger. Tilsynet kan ligeledes betinge sig godkendelse af de personer, der udfører de med værdipapirhandel m.v. forbundne EDB-opgaver, jf. fondsbørsbekendtgørelsens kapitel 3. Der kan desuden stilles krav til lederen af den afdeling, der skal forestå børshandlen, jf. nr. 9.

Finanstilsynet kan tilbagekalde tilladelsen, hvis pengeinstituttet eller kreditinstituttet på et senere tidspunkt ikke opfylder betingelserne for at deltage i børshandelen, jf. § 1, nr. 21 og 22.

Til nr. 11 og 12

Redaktionelle ændringer.

Til nr. 13

I bank- og sparekasseloven og i lov om forsikringsvirksomhed blev Finanstilsynets godkendelse af vedtægter ved lov nr. 305 og 306 af 16. maj 1990 ophævet som et led i afbureaukratiseringen. For at sikre parallelitet i relation til børsmæglerselskaberne foreslås det tilsvarende at ophæve kravet om Finanstilsynets stadfæstelse af vedtægter og vedtægtsændringer.

Til nr. 14

Af redaktionelle årsager ændres overskriften.

Til nr. 15

Hidtil har børsmæglerselskaber ikke haft mulighed for at drive virksomhed i datterselskabsform. For at sikre, at der skabes en vis balance mellem kreditinstitutterne og børsmæglerselskaberne, foreslås det, at børsmæglerselskaber opnår ret til at etablere datterselskaber, der driver børsmæglervirksomhed. Herved får børsmæglerselskaberne mulighed for at indrette sig mere smidigt, hvis man har behov herfor.

Til nr. 16 og 17

Med ændringen underlægges alle handelsberettigede det almindelige alsidighedsprincip i § 25, som hidtil har været gældende for børsmæglerselskaber. Princippet indebærer, at handelsberettigede skal kunne betjene alle typer kunder og skal kunne handle med alle slags børsnoterede værdipapirer. Ved § 1, nr. 30, gives der industriministeren hjemmel til at fravige alsidighedskravet for så vidt angår visse typer værdipapirer.

Til nr. 18 og 19

Ændringen indebærer, at alle handelsberettigede skal acceptere hinanden i den daglige handel med værdipapirer, ligesom de skal hæfte over for hinanden i de aftaler, der er indgået, således som børsmæglerselskaberne hidtil har gjort det.

Til nr. 20

I dag stilles der krav om, at børsmæglerselskaber skal benytte sig af Fondsbørsens handelssystemer, såfremt selskabets kunde har bedt om det eller må forvente, at børsmæglerselskabet handler over disse systemer. Det findes rimeligt at dette krav også gælder for de øvrige institutter, der får adgang til at handle over Københavns Fondsbørs' systemer.

Til nr. 21, 22 og 23

Herved bliver kreditinstitutterne omfattet af de regler, der gælder for børsmæglerselskaber vedrørende tilbagekaldelse af tilladelse til at handle på Københavns Fondsbørs. En tilbagekaldelse kan f.eks. komme på tale, når et selskab eller institut ikke længere opfylder betingelserne for at opnå tilladelse.

Til nr. 24

Efter den gældende lovs § 3, stk. 3 skal formidlere af skatkammerbeviser kun indberette handler til Københavns Fondsbørs, hvis køber eller sælger ikke

selv er omfattet af pligten til at foretage indberetning i medfør af § 34, stk. 1. Ved denne ændring opretholdes dette princip og er udstrakt til at gælde for værdipapirer, der er omfattet af § 3, stk. 2 og 3, dvs. de værdipapirer, der er undtaget fra Københavns Fondsbørs' eneret. Det bemærkes, at undladelse af overholdelse af indberetningspligten kan straffes i medfør af § 44.

Til nr. 25

Ved ændringen foreslås det, at samtlige handelsberettigede og Københavns Fondsbørs skal bidrage til dækning af udgifterne ved Finanstilsynets tilsyn med børshandelen.

Til nr. 26, 27 og 28

For at sikre, at der gælder samme rettigheder og pligter for alle de virksomheder, der har ret til at handle over Københavns Fondsbørs' systemer, udvides industriministerens hjemmel til at fastsætte regler i forbindelse med de handelsberettigedes handel på Københavns Fondsbørs.

Til nr. 29

Redaktionel ændring.

Til nr. 30

Der henvises vedrørende alsidighedskravet til de almindelige bemærkninger pkt. 2.

Til nr. 31 og 32

Med ændringerne kan lovens tvangsmidler tages i anvendelse overfor alle handelsberettigede samt formidlere af værdipapirer, der er undtaget fra mono-polet. De kan desuden tages i anvendelse overfor aktionærer, der overtræder lovens regler eller forskrifter fastsat i medfør af loven. Børsudvalget fandt i Betænkning nr. 1230 af februar 1992 »Børsnoterede selskaber«, at der burde være mulighed for at sanktionere aktionærers overtrædelser af Fondsbørsens regler. Udvalget foreslog derfor, at § 45 tillige skulle gælde aktionærer, og at § 46 burde ændres således, at Finanstilsynet får adgang til at pålægge aktionærer at opfylde deres pligter efter Fondsbørsens regler.

Til § 2

Til nr. 1

Redaktionel ændring.

Til nr. 2

Efter den gældende lov har realkreditinstitutter kun ret til at foretage registrering i Værdipapircentralen på dennes vegne for så vidt angår fondsaktiver, der er udstedt af det pågældende institut. I modsætning hertil har bl.a. pengeinstitutter og børsrådgivningselskaber også ret til at registrere alle fondsaktiver, så som aktier, investeringsforeningsandele og obligationer. Foranlediget af, at realkreditinstitutter tillægges adgang til at handle på Københavns Fondsbørs med alle de papirer, der er noteret på børsen, er det nødvendigt, at realkreditinstitutterne opnår status i Værdipapircentralen som kontoførende institut med fondshandlerstatus for alle børsnoterede værdipapirer. Dette følger bl.a. af lov om Københavns Fondsbørs, der fastslår, at handelsberettigede virksomheder skal være tilsluttet Danmarks Nationalbanks afregningssystem og Værdipapircentralen som fondshandler.

Rent administrativt vil de realkreditinstitutter, der ønsker at få tilladelse til at handle direkte på Københavns Fondsbørs, samtidig skulle indgå en ny tilslutningsaftale med Værdipapircentralen. Forslaget er ikke til hinder for, at de realkreditinstitutter, der fortsat ønsker alene at være kontoførende institut for børsnoterede værdipapirer udstedt af det pågældende institut, og altså ikke ønsker at få adgang til at handle på Københavns Fondsbørs, kan vedblive hermed.

Til nr. 3

Når det er nødvendigt at stille forslaget i nr. 3, skyldes det, at der findes andre obligationsudstedende institutter, f.eks. Skibskreditfonden, der har behov for at registrere egne fondsaktiver.

Til nr. 4

Forslaget går ud på at ophæve realkreditinstitutternes eksplicitte adgang til at have storkundestatus. I storkundestatus ligger, at disse kunder har adgang til informationer i Værdipapircentralen om egne konti og til at overføre meddelelser om salg til de øvrige kontoførende institutter samt i konsekvens heraf at deltage i kontantafregningen af gennemførte handler. De øvrige kontoførende institutter foretager herefter det fornødne. Der er som konsekvens af forslaget nr. 2, som giver realkreditinstitutterne generel status som kontoførende institut, ikke længere behov for at opretholde realkreditinstitutternes adgang til information om egne konti.